

בש"פ 3326/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3326/21

לפני: כבוד השופטת ע' ברון

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד מיום 12.5.2021 (כב' השופטת א'
פינק) ב-עמ"י 26778-05-21

בשם המבקשת: עו"ד רחל מטר
בשם המשיב: עו"ד מוחמד רעד

החלטה

1. בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 12.5.2021 (כבוד השופטת א' פינק) ב-עמ"י 26778-05-21. בהחלטתו דחה בית המשפט המחוזי ערר שהגישה המבקשת על החלטת בית המשפט לנוער שבבית משפט השלום בפתח תקווה (כבוד השופטת ח' בולמש) מאותו יום, ב-מ"י 24822-05-21. לפי החלטת בית משפט השלום, המשיב ישוחרר לחלופת מעצר בעיר טירה. ביצוע החלטת השחרור עוכב עד להיום, 13.5.2021 בשעה 12:00.

2. המשיב, קטין בן 17 שנים ללא עבר פלילי, נעצר ביום 12.5.2021 לקראת השעה 2:00 בלילה בחשד שיידה אבנים במהלך התפרעויות בעיר טירה, לאחר ששוטר הבחין בו כשהוא אוחז אבן בידו, וזאת על רקע הפרות הסדר הרחבות המתחוללות בימים אלה ברחבי הארץ. נוסף על כך נחשד המשיב בתקיפת שוטר משניסה להתנגד למעצר; ויצוין כבר בנקודה זו, כי הטענה בדבר חשד לתקיפת שוטר אינה נזכרת עוד בבקשה למתן רשות לערור.

3. בשעות הבוקר הובא המשיב להארכת מעצרו בבית משפט השלום בפתח תקווה, שם ביקשה היחידה החוקרת להאריך את מעצרו בארבעה ימים. בית המשפט קבע כי חומר החקירה שהוצג לעיונו מבסס חשד סביר לכך שהמשיב ביצע את העבירות המיוחסות לו, וכי עבירות אלה מקימות עילת מעצר של מסוכנות. עוד ציין בית המשפט, כי בחקירתו הודה המשיב שיידה אבנים במהלך התפרעויות והפרות סדר ותיאר את הנסיבות לכך. לשיטת בית המשפט, במצב דברים זה החשש מפני שיבוש הליכי חקירה כנטען על ידי היחידה החוקרת – קלוש; ואין בפעולות החקירה שנותרו כדי להחליש או לחזק את החשדות נגד המשיב. זאת ועוד. מהחלטת בית המשפט עולה כי המשיב נחקר בשעת לילה מאוחרת ומבלי שהתאפשר לו להיוועץ בעורך דין למרות שביקש זאת – וזאת לאחר שלטענת המבקשת, לא קיבלה מענה טלפוני מהסניגוריה הציבורית, ואמו של המשיב ששוחחה עמו לא העמידה לרשותו עורך דין. הובהר כי במקרה זה ראוי היה להמתין עד הדיון בבית המשפט ולא לחקור את המשיב לפני היוועצות.

סופו של דבר, בית משפט השלום הגיע למסקנה כי ניתן לבצע את פעולות החקירה הנותרות גם כאשר המשיב שוהה בתנאים מגבילים, והורה על העברתו למעצר בית בפיקוח דודו ואדם נוסף ובכפוף לחתימה על ערבויות.

4. עוד באותו יום, 12.5.2021, הגישה המבקשת ערר לבית המשפט המחוזי. בדיון טענה באת-כוח המבקשת כי שגה בית משפט השלום בכך שלא ייחס משקל מספק למסוכנות הנשקפת מהמשיב, לנוכח העבירות המיוחסות לו ונסיבות ביצוען – עת יידה אבנים כשהוא רעול פנים. עוד נטען כי מדובר באירוע חמור שפוגע בביטחון אזרחים ושוטרים. ביחס לחלופת המעצר טענה המבקשת כי אחד מהמפקחים נחקר בעבר בחשד להפרת הוראה חוקית, ומשכך החלופה איננה מספקת.

בית המשפט המחוזי דחה את הערר, תוך שקבע כי בנסיבות המקרה לא קיים חשש ממשי לשיבוש הליכי חקירה, וכי רוב פעולות החקירה שנותרו אינן ניתנות כלל לשיבוש. עוד ציין בית המשפט כי לא הייתה כל הצדקה לחקור את המשיב בשעות הלילה המאוחרות, וטרם שהתאפשר לו להיוועץ בעורך דין. בית המשפט הוסיף כי חקירה של אחד המפקחים בחשד להפרת הוראה חוקית – אין בה כדי ללמד שאיננו מתאים לפיקוח. עוד צוין כי המשיב נפצע במהלך המעצר, וגם זה שיקול שיש להביא בחשבון. מכאן הוגשה הבקשה למתן רשות לערור (להלן: הבקשה).

5. בבקשה נטען כי הערכאות הקודמות שבחנו את הבקשה להאריך את מעצרו של המשיב לא ייחסו משקל ראוי לביטחון הציבור, על רקע המצב הביטחוני הקשה השורר בעת הזו מבית ומחוץ "הארץ בוערת". עוד טוענת המבקשת כי אדם שמשותף בהתפרעות אלימה בתקופה זו מגלה במעשיו כי הוא מוסת ומסוכן, וחסר מורא מפני גורמי אכיפת החוק. משכך, אין מקום לשקול את שחרורו לחלופת מעצר, שעלול להוביל לפגיעה קשה בביטחון הציבור; לא כל שכן כאשר חלופת המעצר מצויה באותה עיר שבה השתתף יום קודם לכן בהתפרעות אלימה. בשולי הדברים ציינה המבקשת כי היא עותרת להארכת מעצרו של המשיב ב-24 שעות, לצורך הגשת כתב אישום.

בתשובתו לבקשה טוען בא-כוח המשיב כי היא אינה מעוררת כל שאלה משפטית עקרונית שמצדיקה מתן רשות

ערר "בגלגול שלישי". בא-כוח המשיב מפרט בהרחבה את נסיבות חייו הקשות ומצבו הבריאותי הרעוע של המשיב, וכן טוען כי הפגיעה בזכות ההיוועצות הובילה ל"סחיטת" הודאתו. ויובהר כבר עתה כי אינני מביעה עמדה ביחס לטענה זו.

6. לאחר עיון בבקשה על נספחיה ובתשובה לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות מבלי להידרש לקיום דיון בה.

הלכה ידועה היא כי בבקשת רשות לערעור "בגלגול שלישי" חלה אמת מידה מצמצמת, כפי שנקבעה בעניין חניון חיפה (רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). זוהי גם ההלכה הנוהגת בהליכים פליליים (בש"פ 4451/20 מחיסין נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.7.2020)). ניכר כי ברקע הבקשה שלפניי עומד המצב הביטחוני הקשה השורר בימים אלה, כשעימותים מחרידים מתחוללים בכל רחבי הארץ, ומטחי רקטות משוגרים מעזה אל עבר ישראל. גורמי אכיפת החוק נדרשים להתמודד עם הפרות הסדר האלימות שהולכות ומתרבות כמו אש בשדה קוצים, ויש לפעול בנחישות כנגד מי שמבקשים לפגוע באזרחים ובכוחות הביטחון כדי להשיב את הסדר על כנו. עם זאת, לא ניתן לעשות שימוש בעניינו של המשיב כ"מקרה לדוגמא", למען יראו וייראו. בקשה להארכת מעצר לצורכי חקירה לעולם סבה על נסיבותיו הפרטניות של העצור, ובכלל זה חלופת המעצר המוצעת בעניינו.

במקרה שלפנינו, הן בית משפט השלום הן בית המשפט המחוזי התרשמו כי אין הצדקה להמשך מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריא, בהיעדר חשש שהשמתובמעצר בית תוביל לשיבוש מהלכי חקירה. זאת בשים לב לגרסה שמסר המשיב בחקירתו ולפעולות החקירה הנותרות שהמבקשת מעוניינת לבצע; ויודגש כי בשלב זה, הגם שהמבקשת הצהירה על כוונתה להגיש כתב אישום נגד המשיב, לא הוצהר על כוונה לבקש לעצור אותו עד לתום ההליכים נגדו.

בעניינם של קטינים נקודת המוצא היא כי מעצר מאחורי סורג ובריא הוא "אמצעי אחרון", שאין לנקוט בו כל עוד ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות פגיעה פחותה בזכויות הקטין (ראו סעיף 10א לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971). בהקשר זה יש לתת את הדעת גם לטענת בא-כוח המשיב באשר לפגיעה בזכויותיו, בכך שנחקר בשעת לילה מאוחרת ללא נוכחות של הוריו ומבלי שהתאפשר לו להיוועץ בעורך דין, וזאת כמובן מבלי לקבוע מסמרות. ולבסוף יצוין כי עוד נטען שהמשיב מוכר כ"קטין נזקק" ובסמוך לפני מעצרו עבר ניתוח מורכב בעיניו; ואין חולק כי המשיב אף נפצע במהלך מעצרו.

על רקע הדברים הללו ובנסיבות המפורטות, ניכר כי אין כל עילה להתערבות בהחלטותיהם של בית משפט השלום ושל בית המשפט המחוזי להורות על השמתו של המשיב במעצר בית בפיקוח.

סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' בסיון התשפ"א (13.5.2021).

ש ו פ ט ת
